

Samrådsredogörelse för Nätutvecklingsplan

Gotlands Elnät AB

Version: 1

Säkerhetsklass: C1 – Offentlig

Samrådsredogörelse för Nätutvecklingsplan

Nätutvecklingsplanen för Gotlands Elnät AB version 0.1 som publicerades inför skriftligt samråd den 15 september 2024. Synpunkter inkom från OX2 och Länsstyrelsen Gotlands län.

Efter genomfört samråd sammanställdes den slutgiltiga nätutvecklingsplanen version 1 och denna samrådsredogörelse.

1. Tabell för redovisning av synpunkter efter samråd

Nr	Aktör	Synpunkt	Svar
1	OX2	<p>Sammanfattat: Saknar ett eller flera scenarier som tar höjd för att mer av den utveckling som energisystemet befinner sig i ska kunna ske på Gotland. Detta inkluderar både ökad elkonsumtion på ön och hur elnätet bäst kan planeras för att både säkra effekt till framtida elkunder och möjliggöra anslutning av mer elproduktion från havsbaserade vindparker.</p> <p>Vi ser att ett sådant scenario möjliggör för att elproduktion, elnät och elkonsumtion går i takt och kan skapa tillväxt och samhällsutveckling på Gotland.</p>	<p>Inför investeringsprogrammet "Kapacitet Gotland" (avsnitt 3.2) har olika scenarier beaktats, de redovisas inte i nätutvecklingsplanen.</p> <p>De vägval som gjorts gällande spänningsnivåer och ledningssträckningar är planlagda, eventuella framtida justeringsbehov är beroende på vilka anslutningar som blir beslutade och får nödvändiga tillstånd.</p>
2	Länsstyrelsen Gotlands län		
2.1		<p>Avsnitt 2.1. Redogörelse för företagets prognosarbete</p> <p>Länsstyrelsen noterar att Energiforsks metod för effektprognos för lokalnätsbolag har använts för att bedöma effektbehovet där tre olika prognoser identifieras i ett spann vilket följer Energimarknadsinspektionen:s (EI) rekommendationer. EI rekommenderar också att använda riskanalys eller känslighetsanalys för framtagande av prognoser. Länsstyrelsen kan inte utläsa om detta har gjorts eller ej och önskar därför ett förtydligande om metoden.</p> <p>I nätutvecklingsplanen hänvisar Geab till att "tidigare effektprognoser" fungerar som underlag till prognoserna som tagits fram i nätutvecklingsplanen. Det framgår dock inte när tidigare effektprognoser togs fram, vilka år de avser eller hur dessa har tagits fram. För att underlätta förståelsen av prognoserna önskar</p>	<p>Underlag för effektprognoserna redovisas inte i detalj. Avsnitt 2.1 har justerats, effektprognoserna är från 2023. Dialoger för underlag till prognoserna berörs i avsnitt 2.1, 2.1.1.1, 2.1.1.2 och 2.1.2.</p>

		Länsstyrelsen förtydligande om vilka intressentdialoger och underlag, utöver planer från Region Gotland, som använts i prognosarbetet samt en beskrivning av bakgrunden kring de "tidigare effektprognoserna".	
2.2		<p>Avsnitt 2.2. Prognos för behovet av överföringskapacitet i elnätet 2025–2034</p> <p>Länsstyrelsen ser det som positivt att det finns ett spann för prognosen av effektbehov för att visa på de osäkerheter som finns. Det framgår dock inte hur prognosen som Gotlands Elnät bedömer som ett troligt effektbehov har tagits fram baserat på högsta och lägsta nivån av effektbehov. I avsnitt Sammanfattning redovisas dessutom ett förväntat effektbehov som inte motsvarar några av de tre prognoser som redovisas i tabell 5. I prognos "Trolig" är effektbehovet större än i prognos "Högsta" för år 2029 och 2030. För att olika aktörer ska förstå prognosen önskar Länsstyrelsen därför en förklaring kring hur det troliga effektbehovet tagits fram och orsaken till att effektbehovet är större än den högsta prognosen vid vissa årtal. Länsstyrelsen önskar att innehållet i Figur 2 beskrivs i en förklarande text baserat på kraven i kap 4. 9§ EIFS 2024:1. Länsstyrelsen ser gärna förklaring av vad som illustreras i figuren, vad de olika legenderna avser (exempelvis posten Summa tillväxt), vad den högra y-axeln motsvarar (exempelvis 0 MW motsvarar 100% av vad), samt vilken av de tre prognoserna som redovisas i figuren.</p>	<p>Avsnitt 2.2 har förtydligats. Tabell 5 rättats. Den inledande sammanfattningen har justerats. Figur 2 med figurtext har justerats.</p>
2.3		<p>Avsnitt 3.1. Företagets tillvägagångssätt vid planering av åtgärder</p> <p>Vad gäller redovisning av tillvägagångssätt vid planering av åtgärder hänvisar GEAB till fastslagna företagsprocess för arbetet kring nätplanering. Länsstyrelsen önskar en beskrivning av huvuddragen i den interna processen för arbetet kring nätplanering, baserat på kap 4. 11§ EIFS 2024:1, till exempel hur prioritering eller riskbedömning av investeringar sker.</p>	<p>Avsnitt 3.1 har kompletterats med en kortfattad beskrivning av nämnda förtalsprocess.</p>
2.4		<p>Avsnitt 3.2. Planerade investeringar</p> <p>I syfte att underlätta för uppföljningen av åtgärder som ska inkluderas i kommande nätutvecklingsplaner, enligt 4 kap. 5§ EIFS 2024:1, önskar Länsstyrelsen att delprojekten i "Kapacitet Gotland" tydligare redovisas i tabell 6,</p>	<p>I aktuell version av nätutvecklingsplanen redovisas inte delprojekt i "Kapacitet Gotland" i Tabell 6, det kommer dock att övervägas till kommande versioner.</p>

		i den omfattning GEAB tycker det är lämpligt. Länsstyrelsen anser att en redovisning av utvalda delprojekt skulle kunna ge enklare förståelse för marknadens aktörer hur planerade investeringar fortlöper.	
2.5		<p>Avsnitt 3.3.2. Redogörelse för olika typer av åtgärder inklusive omfattning av behovet av åtgärderna</p> <p>Avsnitt 3.3.2 redogör bara för åtgärder vid för hög produktion av vind. Beskrivning av åtgärder för att hantera tillfällen med för högt uttag saknas. I 3.3.1 beskrivs exempelvis att "anslutningen behöver begränsas", åtgärder som avser begränsningar i anslutning får gärna förtydligas i 3.3.2.</p>	Avsnitt 3.3.2 har förtydligats.
2.6		<p>Avsnitt 4. Företagets bedömning om de planerade åtgärderna för perioden 2025–2034 möter behovet</p> <p>Länsstyrelsen noterar att bedömningen inte redogör för vid vilket årtal som behovet uppfylls eller vilken av de tre prognoserna som bedöms uppfyllas. Detta är skulle dock kunna vara viktigt för olika marknadsaktörer att veta, till exempel eftersom 2030 nämns som ett årtal där stora förändringar kan ske vad gäller efterfrågan och tillgång på effekt till följd av större industrietableringar. Årtal ska redovisas om det finns begränsningar kopplat till det överliggande elnätet enligt föreskrifterna (kap 4. 14§ punkt 2. EIFS 2024:1) vilket finns enligt avsnitt 2.3. Eftersom den nya fastlandsförbindelsen beskrivs som en del i utvecklingen av elnätet hade det varit önskvärt med en konkluderade bedömning av möjligheterna att hantera en situation där den nya fastlandsförbindelsen till 2030 inte genomförs, vilket efterfrågas enligt kap 4. 14§ punkt 2 EIFS 2024:1.</p>	<p>Avsnitt 4 har kompletterats med att prognosticerad idrifttagning av nya fastlandsanslutningen är 2031.</p> <p>I aktuell version av nätutvecklingsplanen redovisas inte alternativ till att den nya växelströmsförbindelsen byggs.</p>
2.7		Bilaga 1 I nätutvecklingsplanen görs hänvisning till bilaga 1. Länsstyrelsen har inte tagit del av denna då den inte fanns med i underlaget.	Avsnitt 1.3 har justerats, ingen bilaga förekommer.